



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **K. A.**
státní příslušnost: X
X
zastoupen advokátem JUDr. Petrem Navrátillem
Joštova 4, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 12. 2024, č. j. OAM-530/ZA-ZA11-VL15-R2-2024,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal opakovanou žádost o mezinárodní ochranu. *Novou skutečností* zakládající její přípustnost mělo být zemětřesení v Turecku v únoru 2023. Podle žalovaného zemětřesení takovou skutečností nebylo. Soud již jednou zrušil jeho rozhodnutí, protože se žalovaný dostatečně nezabýval otázkou, zda tu jsou *důvody zvláštního zřetele hodné* pro udělení národního humanitárního azylu, pro které by žádost žalobce mohla být přípustná. V novém rozhodnutí žalovaný tento nedostatek již napravil.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal v dubnu roku 2024 opakovanou žádost o mezinárodní ochranu. Ve své předchozí žádosti poukazoval na diskriminaci kvůli svému kurdskému původu a náboženskému přesvědčení. Je totiž alevitou. Do Česka přijel nelegálně. Stálo ho to 3 500 eur. Žalovaný v říjnu roku 2022 rozhodl o žádosti žalobce záporně („první rozhodnutí žalovaného“). Krajský soud v Brně zamítl následnou žalobu žalobce rozsudkem ze dne 15. 3. 2023, č. j. 41 Az 34/2022-22 („první rozsudek krajského soudu“). A Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 28. 3. 2024, č. j. 3 Azs 43/2023-33 („usnesení NSS“), poté odmítl žalobcovu kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu pro nepřijatelnost.
3. V opakované žádosti žalobce zmínil, že stále platí problémy, které uvedl v předchozí žádosti. Má v Turecku problémy, protože je Kurdem a alevitou. Novou skutečností jsou ale důsledky zemětřesení ze dne 6. 2. 2023 („zemětřesení“). Zničilo mu kompletně dům, k čemuž dokládá potvrzení Ministerstva životního prostředí, urbanismu a změny klimatu. Jako Kurdovi a alevitovi mu stát nepomůže. Jeho sourozenci tam stále žijí ve stanech a prozatímních přístřeších. Rád by je dostal do Česka. Žalobce tu pracuje a posílá peníze na pomoc rodině. Jeho bratr je ve Švýcarsku, kde by ze stejných důvodů jako žalobce chtěl požádat o mezinárodní ochranu. Žalobce rodinnou situaci popsal ještě ve vlastnoručním vyjádření. Na dotaz, zda uvedené skutečnosti uváděl již v předchozím řízení, odpověděl, že uváděl problémy s rasismem a náboženstvím. Důsledky zemětřesení jsou nové, protože nastalo po podání původní žádosti.
4. Žalovaný rozhodnutím ze dne 17. 6. 2024, č. j. OAM-530/ZA-ZA11-VL15-2024 („druhé rozhodnutí žalovaného“), shledal žádost žalobce nepřipustnou a řízení o ní zastavil. Žalobce stejně jako v předchozím řízení uváděl národnostní a náboženské problémy. Sám řekl, že jsou stále aktuální. Neuvedl však v tomto směru žádné nové skutečnosti, které by žalovaný měl opětovně posuzovat.
5. Pokud jde o zemětřesení, tak ho podle žalovaného nezpůsobily turecké státní orgány. Nesměřovalo jen vůči rodině žalobce. Podle všeobecně známých informací zasáhlo rozsáhlá území Turecka i Sýrie. Menší otřesy byly cítit i v Libanonu nebo na Kypru. Podle některých zpráv je zaznamenaly dokonce i v Řecku, Jordánsku, Izraeli, Iráku, Rumunsku, Gruzii a Egyptě. Hlášeno bylo více než 120 000 zraněných osob a přes 53 565 potvrzených úmrtí (přes 45 089 v Turecku a dalších více než 8 476 v Sýrii). Kromě občanů Turecka a Sýrie zemřely také desítky občanů dalších zemí, včetně Ukrajiny, Gruzie, Maroka, Uzbekistánu nebo Česka. Zemětřesení zničilo více než 5 600 budov. Škody na majetku v Turecku by podle předběžných odhadů mohly dosahovat až 71 miliard amerických dolarů.
6. Jestliže tato přírodní katastrofa připravila o veškerý majetek i život desetitisíce osob bez ohledu na jejich národnost, pak jsou stížnosti žalobce na zničení jeho rodinného domu a pouze údajné prozatímní ubytování jeho rodinných příslušníků pouhý cca rok po katastrofě zcela absurdní. Ostatně ani v Česku žalobce žádný dům nevlastní. Částka 3 500 euro, kterou zaplatil převaděčům za nelegální příjezd do Česka, mohla jeho rodině pomoci více než jeho aktuální pobyt v Česku a občasné zaslání peněz. Ty tu jako žadatel o mezinárodní ochranu rovněž vydělával zjevně nelegálně.
7. Žalovaný proto shrnul, že údajné nové skutečnosti se netýkají důvodů odchodu žalobce z vlasti, ani jím prezentovaných problémů, které tam měl mít. Neplynou z nich důvody, pro které by měl mít jakékoliv obavy v případě svého návratu do země. Tím méně pak svědčí o tom, že by mohl čelit pronásledování podle § 12 zákona o azylu, nebo že mu hrozí vážná

újma podle § 14a zákona o azylu. V Turecku v mezidobě ani nedošlo k žádné obecné změně, která by mohla představovat novou skutečnost.

8. Krajský soud ovšem svým rozsudkem ze dne 19. 8. 2024, č. j. 41 Az 18/2024-20, zrušil druhé rozhodnutí žalovaného („druhý rozsudek krajského soudu“). Žalovaný se podle něj v souvislosti se zemětřesením nezabýval dostatečně otázkou národního humanitárního azylu („humanitární azyl“). Neopatřil si náležité podklady k tomu, aby mohl posoudit, zda jsou u žalobce *důvody zvláštního zřetele hodné*, které by žalovaného mohly vést k úvaze o připuštění jeho opakované žádosti. Pokud šlo o počty zraněných a mrtvých, tak nebylo jasné, odkud žalovaný tato čísla čerpá. Žádný zdroj k tomu totiž neuvedl. Žalovaný přitom žalobci vyčetl, že jsou jeho námitky „malicherné“ v kontextu rozsahu a dopadů zemětřesení. Využil tedy uvedená čísla v jeho neprospěch. To bez opory ve spisu učinit nemohl.
9. Žalovaný se pak podle krajského soudu adresně nevypořádal ani s podklady, jež žalobce v řízení předložil, zejména s potvrzením o zničení jeho domu. Jen obecně uvedl, že stížnosti žalobce na zničení rodinného domu a pouze prozatímní ubytování jeho rodinných příslušníků v Turecku jsou pouhý cca rok po katastrofě „zcela absurdní“. To nebyla přezkoumatelná a srozumitelná odpověď. Kromě toho byla i necitlivá. To platilo i pro zbytek dané části odůvodnění, v níž žalovaný nejprve žalobci vytkl, že raději neposkytnul své rodině 3 500 eur, které zaplatil převaděči. A poté bagatelizoval skutečnost, že jim posílá peníze, o nichž bez jakéhokoli dalšího zdůvodnění či důkazu konstatoval, že je musel vydělat nelegálně.
10. Podle krajského soudu si žalovaný ke konkrétním projevům následků zemětřesení v každodenním životě obyvatel postižených oblastí, zejména v místě bydliště žalobce, neopatřil žádný podklad. Chtěl zřejmě žalobci sdělit, že ztráta domu, kde bydlel, a přístřeší jeho rodiny jsou „ještě dobrým“ důsledkem zemětřesení. To ovšem neznamená to, že tu nemohou být právě v případě žalobce *důvody zvláštního zřetele hodné* pro případnou přípustnost jeho opakované žádosti. Podle judikatury přitom mezi obvyklé důvody udělování humanitárního azylu patří jeho udělování osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory. Nedalo se tedy říci, že by u žalobce byly *důvody hodné zvláštního zřetele*, jestliže by zemětřesení kromě ztráty přístřeší vedlo k úmrtí v jeho rodině nebo vážnému zranění jeho samotného či někoho z jeho rodiny apod.
11. Bylo tedy namístě se blíže zabývat humanitární situací v místě, tj. zejména specifickými podmínkami, v jakých žijí lidé v oblastech postižených zemětřesením. Nelze pomíjet i psychologická traumata, která prožívají, a sociálně-ekonomické podmínky, které tam panují. Po bližším zjištění těchto okolností pak bylo možné vést individualizovanou úvahu, zda by představa návratu žalobce do takových podmínek s ohledem na zjištěnou humanitární situaci netvořila *důvody zvláštního zřetele hodné*, pro které by žalovaný mohl následně jeho žádost shledat přípustnou.
12. Soud uzavřel, že hrůzy a lidské útrapy, k nimž zemětřesení vedlo, si zaslouží více než to, na co se omezil žalovaný. V dalším řízení se proto žalovaný měl znovu zaměřit na otázku, zda dopady zemětřesení přeci jen nemohly zakládat *důvody hodné zvláštního zřetele*. K tomu si měl opatřit odpovídající podklady.
13. Žalovaný ve věci znovu vydal rozhodnutí dne 9. 12. 2024, č. j. OAM-530/ZA-ZA11-VL15-R2-2024 („třetí rozhodnutí žalovaného“). Opatřil si tyto zprávy: 1) *Informace OAMP* –

Turecko – politická a bezpečnostní situace v zemi ze dne 6. 8. 2024, a 2) *Informace OAMP – Turecko – Zemětřesení v Turecku: oblast, dopady a pomoc* ze dne 3. 4. 2023 („zpráva o zemětřesení“). Žalobce dostal možnost se k nim vyjádřit, ale nevyužil ji.

14. Žalovaný poté uvedl, že podle všeobecně známých informací uvedené zemětřesení zasáhlo rozsáhlá území Turecka i Sýrie, ale menší otřesy byly cítit i v jiných zemích. Podle zprávy o zemětřesení zasáhlo 10 z 81 tureckých provincií. V zasažené oblasti bylo zničeno nebo poškozeno přes 300 tisíc budov. Celkový počet škod přesáhl podle tureckých úřadů 106 miliard amerických dolarů (9 % tureckého HDP). Podle tureckých úřadů bylo postiženo okolo 9 milionů osob a počet obětí přesáhl 50 tisíc. Mimo tureckých občanů se v oblasti nacházelo až 1,8 milionů syrských uprchlíků. K 11. 3. 2023 se 55 tisíc z nich vrátilo zpět do Sýrie. Počet vnitřně vysídlených osob v důsledku zemětřesení dosáhl 2,7 milionů osob. K polovině března zůstávalo v dočasném ubytování 2,3 milionů osob postižených zemětřesením, 1,6 mil. z nich pobývalo v tzv. neformálních osídleních.
15. Podle též zprávy se v socio-ekonomické sféře turecké úřady zavázaly k poskytování okamžité finanční pomoci ve výši 5,3 miliard dolarů. Dále přistoupily k opatřením v oblasti zaměstnanosti (např. zákaz propouštění a s tím související kompenzace mzdy pro zaměstnavatele) nebo se zavázaly k některým fiskálním opatřením. Úřady plánovaly započít urychlenou bytovou výstavbu v postižených provinciích. V dubnu 2023 během tzv. první fáze měla začít výstavba až 200 tisíc domů a do roka mělo být dokončeno celkově 488 tisíc domů.
16. Kromě státních organizací se do pomoci zapojily i místní turecké zájmové organizace, např. zájmová organizace podnikatelů X (X), která distribuovala základní nouzové balíčky (přikrývky, solární svítidly, tablety na čištění vody atd.) a poskytovala i dočasné ubytování. Do pomoci zasaženým oblastem se zapojilo od počátku mezinárodní společenství. Objevila se prvotní pomoc záchranných týmů ze světa včetně Česka. Zapojily se taktéž neziskové a mezinárodní organizace. Podle OSN se v rámci jejího systému koordinace pomoci zasaženým oblastem registrovalo, resp. poskytovalo pomoc 71 neziskových organizací. Během březnové dárcovské konference mezinárodní společenství (včetně EU nebo Světové banky) slíbilo bezprostřední finanční pomoc ve výši 7 miliard eur. Do konce března 2023 poskytla OSN pomoc 711 tisícům osob, např. zajištěním dočasného přístřešku. Zhruba 4,1 milionům osob poskytla základní materiální pomoc a 3 milionům osob poskytla základní potravinovou pomoc. Samotné turecké úřady za přispění zahraničních aktérů zajistily dočasné přístřeší spolu se základní humanitární pomocí pro 4 miliony osob.
17. V zasažených oblastech taktéž probíhala vakcinace obyvatelstva (4,6 milionů dávek) a rozsáhlé zajišťování lékařské pomoci a zdravotnického materiálu, na jejichž dodávkách se podílelo turecké ministerstvo zdravotnictví. Pomoc dětským obětem zajišťoval mimo jiné UNICEF, který ke konci března poskytl pomoc 391 tisícům osob (hygienické potřeby, přikrývky, přímotopy apod.). Po počátečním přerušení výuky v zasažených oblastech byla výuka ke konci března 2023 obnovena v 6 z 10 provincií. Část školou povinných (252 tisíc) plnila povinnou školní docházku v provinciích nezasažených zemětřesením. Základní psychologickou pomoc rizikovým skupinám (děti, ženy atd.) koordinovalo Ministerstvo rodiny a sociálních služeb.
18. Žalovaný znovu uvedl, že zemětřesení nezpůsobily turecké státní orgány a nesměřovalo jen vůči rodině jmenovaného. Jednalo se o zásah *vis maior*. V tureckých oblastech zasažených zemětřesením zprostředkovávala humanitární pomoc turecká vláda, OSN,

UNICEF a desítky neziskových organizací. Tvrzení žalobce, že jim nebyla jakákoliv pomoc poskytnuta, tak žalovaný nepovažuje za důvěryhodné. Důvěryhodným není ani žalobcovo tvrzení, že se jemu a jeho rodině nedostalo humanitární pomoci pro jejich kurdský původ a náboženské přesvědčení. Turecká vláda, OSN a další organizace by při realizování pomoci musely nějakým způsobem „lustrovat“ obyvatele Turecka ohledně jejich původu a náboženského vyznání a vybírat, komu pomohou a komu ne. Tento předpoklad je podle žalovaného absurdní, zejména pokud k zemětřesení došlo *de facto* pouze v oblastech obydlených kurdským obyvatelstvem. Pomoc by tedy podle tvrzení žalobce nemohla být poskytnuta téměř nikomu.

19. Žalobce doložil na podporu svých tvrzení o ztrátě domu dokument Ministerstva životního prostředí, urbanismu a změny klimatu. Neuvádí se v něm ovšem, že by dům žalobce byl zničen. Popisuje pouze vágně „silné poškození“. Neobsahuje ani informaci, že by již nebyl obyvatelný ani že by rodina žalobce neměla v současné době zajištěné naprosto žádné ubytování.
20. Nikdo z rodiny žalobce nebyl zabit ani zraněn. Pokud přírodní katastrofa připravila o veškerý majetek i život desetitisíce občanů nejen Turecka bez ohledu na jejich národnost, pak jsou podle žalovaného stížnosti žadatele na zničení jejich rodinného domu a pouze údajné prozatímní ubytování jeho rodinných příslušníků v Turecku pouhý cca rok po katastrofě zcela absurdní. S podobnými přírodními katastrofami se potýkají i země nejvyššího demokratického standardu, včetně Česka. Ostatně v nedávné době i zde došlo k rozsáhlým povodním a zdaleka ne všichni postižení navzdory veškeré vynaložené pomoci státu nyní bydlí ve standardních podmínkách. Žalovaný dále upozorňuje, že dům nebyl s vysokou pravděpodobností ani ve vlastnictví žadatele, ale spíše šlo o dům jeho rodičů a žalobce v něm měl jen hlášený pobyt.
21. Žalovaný dodal, že žalobce doložil dvě potvrzení Ministerstva vnitra, Generálního ředitelství pro záležitosti obyvatelstva a občanství a Ministerstva životního prostředí, urbanismu a změny klimatu. V nich se neuvádí, že by daná nemovitost již neexistovala. Rovněž v nich žalobce není jako vlastník. V potvrzení Ministerstva vnitra, Generálního ředitelství pro záležitosti obyvatelstva je pouze jako osoba, která si o něj požádala. Rodina žadatele by se mohla podle žalovaného přestěhovat do jiné části Turecka, pokud je jejich situace i přes mezinárodní humanitární pomoc tak palčivá.
22. Žalobce je dospělou, plně právně způsobilou osobou, která bezesporu není již bezprostředně závislá na své rodině do té míry, že by nemohla bydlet ve vlasti samostatně. Je ostatně již cca od roku 2019 v Česku bez rodiny. Je zjevně schopen samostatného života. Nemá jakékoliv zdravotní omezení či zdravotní potíže, které by vyžadovaly jakoukoliv speciální léčbu, která by mu nyní nemohla být v Turecku s ohledem na zemětřesení poskytnuta. Je svobodný a bezdětný. Že chce pomoci svým rodičům a sourozencům je z lidského hlediska pochopitelné, nicméně nelze z tohoto důvodu požadovat v Česku udělení humanitárního azylu, aby zde mohl vydělávat peníze a takto rodinu finančně podporovat. Pro účely prosté legalizace pobytu za účelem zaměstnání, za kterým ostatně přicestoval do Česka již v roce 2019, nelze zneužívat specifického institutu mezinárodní ochrany. Žalobce si pro tyto účely měl a může vyřídit standardní oprávnění podle zákona o pobytu cizinců.
23. Důvody opakované žádosti žalobce o mezinárodní ochranu tedy nejsou hodny zvláštního zřetele podle § 11a odst. 4 zákona o azylu. Proto neexistuje ani důvod opakovanou žádost opětovně meritorně posuzovat. V Turecku navíc nedošlo od doby meritorního posouzení

předchozí žádosti žalobce k žádné jiné obecné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu ustanovení § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

III. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného k ní

24. **Žalobce** nejprve zopakoval, co uváděl ve své první žalobě, o které krajský soud rozhodl svým druhým rozsudkem. A poté namítá, že požadavkům druhého rozsudku krajského soudu žalovaný znovu nedostal. Opětovně důvody uváděné žalobcem a jím předložené argumenty nejenže bagatelizuje, ale přímo zesměšňuje. Řízení o udělení mezinárodní ochrany, jakož i posouzení existence důvodů hodných zvláštního zřetele se zakládá na individuálním posouzení každé žádosti a konkrétních podmínek každého jednotlivého žadatele. Nelze přijmout hodnocení žalovaného, podle nějž plošný dopad katastrofy na další osoby v Turecku znamená, že je na tom žalobce „stejně jako ostatní“, kteří zde o azyl nežádají, a tudíž jeho žádost *apriori* postrádá důvodnost. Stejně tak uváděný podpůrný argument, že žalobce ani v Česku nevlastní žádnou nemovitost nemá nic společného s principy posouzení důvodnosti žádosti žalobce.
25. Žalovaný se tak s důvody uváděnými žalobcem znovu přesvědčivě a přezkoumatelně nevypořádal. Zpráva o zemětřesení je interním dokumentem žalovaného. Obsahuje převážně statistické údaje a není nijak podepřena či ověřena nezávislými zprávami mezinárodních organizací. Žalovaný tak k odůvodnění svého rozhodnutí používá jako jediný vlastní podklad, o jehož objektivitě – s ohledem na vysoce prezíravé hodnotící soudy pronášené na adresu žalobce – lze mít důvodné pochybnosti. Žalovaný si tak ani ve směru ke zjištění skutečného stavu věci neopatřil takové podklady, které by bez pochybností umožňovaly přezkum správnosti jeho závěrů. Druhé rozhodnutí žalovaného je proto vadné a nepřezkoumatelné, neboť se logickým a správným způsobem nevypořádává se skutečnostmi uváděnými žalobcem v jeho opakované žádosti.
26. **Žalovaný** soudu zaslal prakticky totéž vyjádření jako k první žalobě (dokonce včetně soudem v druhém rozsudku vyvráceného argumentu, že měl žalobce na zemětřesení poukázat již v rámci soudního řízení, které se týkalo jeho první žádosti). Nad rámec toho, co obsahovalo třetí rozhodnutí žalovaného, nic nového po věcné stránce neuvedl.

IV. Posouzení věci

27. Podmínky přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu stanovuje § 11a zákona o azylu. Při hodnocení, zda je opakovaná žádost přípustná, musí žalovaný posoudit, zda (a) cizinec uvedl (nebo se objevily) *nové skutečnosti nebo zjištění*, které (b) *nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení* a (c) svědčí o tom, že by cizinec mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu (§ 11 odst. 1 zákona o azylu). [zvýraznil soud].
28. Podle § 11a odst. 4 zákona o azylu dále platí, že žalovaný *může z důvodů hodných zvláštního zřetele* posoudit podanou opakovanou (...) žádost jako přípustnou. [zvýraznil soud]
29. Podle § 10a odst. 2 zákona o azylu pak platí, že se v případě nepřípustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.

30. Mechanismus opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu v našem vnitrostátním právu má svůj unijní základ v čl. 40 procedurální směrnice, který upravuje tzv. *následné žádosti*. Ustanovení čl. 40 odst. 2 umožňuje členským státům nejprve provést *předběžné posouzení*, zda se objevily nebo zda žadatel předložil nové skutečnosti nebo zjištění týkající se posouzení, zda ho lze uznat za osobu požívající mezinárodní ochrany podle kvalifikační směrnice. Musí se jednat o nové skutečnosti nebo zjištění, které *významně zvyšují pravděpodobnost uznání žadatele za osobu požívající mezinárodní ochrany* (čl. 40 odst. 3). Zároveň podle čl. 40 odst. 4 procedurální směrnice mohou členské státy rozhodnout o dalším posuzování žádosti, pouze pokud dotýčný žadatel *nemohl v předchozím řízení bez vlastního zavinění uvést skutečnosti uvedené v odstavcích 2 a 3 tohoto článku*, zejména při využití svého práva na účinný opravný prostředek podle článku 46.
31. Z judikatury Nejvyššího správního soudu poté plyne, že rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí obsahovat odůvodnění o tom, že „1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z *hlediska azylu* nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, bod 19; zvýraznil soud).
32. Pokud jde o problémy žalobce týkající se jeho národnosti a náboženského vyznání, tak těmi se opravdu žalovaný a krajský soud již věcně zabývali dříve (viz body 18 až 22 prvního rozsudku krajského soudu). Žalobce v tomto směru nic nového netvrdí. Nejde tedy o nové skutečnosti, které by zakládaly přípustnost opakované žádosti žalobce o mezinárodní ochranu.
33. V případě žalobce zůstává ve hře jen humanitární azyl v důsledku zemětřesení. Jak soud vysvětlil ve svém druhém rozsudku, to již bylo novou skutečností ve smyslu § 11a odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Věc se láme na tom, zda případ žalobce přináší důvody zvláštního zřetele hodné, které by daly poté žalovanému prostor, aby v rámci své správní úvahy posoudil, zda shledá opakovanou žádost přípustnou. Podle žalovaného o případ hodný zvláštního zřetele nejde.
34. Ve svém druhém rozsudku soud žalovanému nejprve vytkl, že si neopatřil podklady pro svá skutková zjištění o dopadech zemětřesení. Tuto vadu žalovaný v novém řízení napravil. Zejména si opatřil zprávu o zemětřesení. Soud ověřil, že z ní opravdu plynou skutečnosti, které žalovaný ve svém rozhodnutí uvádí (viz body 14 až 17 výše).
35. Není přitom vadou, že jde o podklad vytvořený samotným žalovaným. Podle čl. 10 odst. 3 písm. b) procedurální směrnice členské státy EU zajistí, aby rozhodující orgán rozhodl o žádostech o mezinárodní ochranu po přiměřeném posouzení, a aby byly získávány přesné a aktuální informace z různých zdrojů, například od Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu a Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a od příslušných mezinárodních organizací pro lidská práva, týkající se obecné situace v zemích původu žadatelů a případně v zemích jejich průjezdu, a aby tyto informace měli k dispozici pracovníci odpovědní za posuzování žádostí a rozhodování o nich.

36. Unijní právo tedy nevylučuje, aby autorem zpráv byl sám orgán, který poté na základě těchto podkladů rozhoduje. Klade naopak důraz na zdroje a obsah těchto práv. S tím, že je úkolem pro azylový unijní soud, aby podrobil tuto činnost žalovaného náležité kontrole.
37. Podle soudu přitom zpráva o zemětřesení daným požadavkům vyhovuje. Pracuje s mnoha ověřitelnými zdroji, ať už z médií či právě od UNHCR, OSN, UNICEFu apod. Ostatně ani sám žalobce tyto zdroje nezpochybňuje a věcně je nevyvrací. Jen velmi obecně namítá, že zpráva o zemětřesení obsahuje převážně statistické údaje a není nijak podepřena či ověřena nezávislými zprávami mezinárodních organizací, což ovšem, jak plyne z výše uvedeného (krom tohoto bodu viz body 14 až 17 výše), neodpovídá skutečnosti. Soud dodává, že by si určitě dokázal představit detailnější informace o dopadech zemětřesení. Pro posouzení důvodů žalobcovy žádosti však byla zpráva o zemětřesení dostatečná.
38. Žalovaný také napravil další vadu, kterou soud shledal ve svém druhém rozsudku. Ve svém druhém rozhodnutí se totiž nevypořádal s potvrzením, které žalobce předložil na podporu svého tvrzení, že jeho dům byl zničen. Tentokrát již ve svém třetím rozhodnutí adresně uvedl, že podle něj dům nebyl s vysokou pravděpodobností ve vlastnictví žalobce a že z daného potvrzení neplyne, že by již neexistoval (blíže viz body 20 a 21 výše). Soud opět ověřil, že to vše z daných podkladů plyne. V potvrzení Ministerstva životního prostředí, urbanismu a změny klimatu se zmiňuje silné poškození dotčeného domu, nikoliv jeho úplné zničení. S danými podklady a tvrzeními žalobce se tedy již žalovaný tentokrát vypořádal.
39. Pokud pak jde o samotnou otázku, zda je případ žalobce zvláštního zřetele hodným, pak soud nejprve předesílá, že i v případě humanitárního azylu platí obecný princip azylového práva, podle kterého je azyl ve hře, jen pokud se žadateli nedostane vnitřní ochrany v zemi původu, včetně případného vnitřního přesídlení. Na pozadí pojmu *důvodů zvláštního zřetele hodných* je podle soudu právě i tento princip – že člověku lze humanitární azyl udělit, pokud se mu ve vztahu k humanitárním důvodům, o které opírá svoji žádost, nemůže v zemi původu dostat ochrany.
40. Tak soud čte i odůvodnění žalovaného v jeho třetím rozhodnutí. To popisuje závažné dopady, jež zemětřesení mělo na obyvatele postižených tureckých oblastí. Již se zabývá humanitární situací v postižených oblastech, jak po žalovaný soud požadoval. A vypočítává různé podoby pomoci, které se tamějším obyvatelům dostalo od turecké vlády, OSN, UNICEFu a desítek neziskových organizací. Žalovaný tedy pracuje s tím, že se lidem postiženým zemětřesením určité formy ochrany dostalo. Žalobcův případ přitom podle žalovaného oproti jiným nijak nevybočuje, resp. nevybočuje v tom směru, že by jeho případ byl oproti jiným lidem postiženým zemětřesením jedinečný – a s tím i zvláštního zřetele hodný.
41. Žalovaný navíc přesvědčivě vyvrací tvrzení žalobce, že se jemu a jeho rodině nedostalo pomoci, včetně toho, že by se mu ji nedostalo kvůli jeho národnosti. Ze zprávy o zemětřesení nevyplývá, že by pomoc podléhala jakémukoliv diferencování v závislosti na dotčeném místě původu či národnosti osob postižených zemětřesením. Žalobce pak v žalobě reálně nevyvrací ani další argument žalovaného, že by takové odlišné zacházení v poskytování pomoci nebylo možné i z toho důvodu, že v postižených oblastech má početné zastoupení kurdské obyvatelstvo. Žalobce jen bez bližší konkretizace či důkazu odkazuje na „poznatky a informace z prostředí kurdské komunity“.

42. Kromě toho žalovaný trefně dodává, že by se rodina žalobce mohla přestěhovat do jiné části Turecka, pokud je podle jejich názoru mezinárodní humanitární pomoc nedostatečná. Nabízí se tedy možnost vnitřního přesídlení. Žalobce znovu toto tvrzení nevyvrací. Lze v té souvislosti zopakovat, co soud uvedl již ve svém prvním rozsudku. Kurdové v Turecku čelí významným nesnázím, ty ale bez dalšího nedosahují intenzity vyžadované pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Kurdská národnost tedy bez dalších specifických okolností, které by u konkrétního žadatele zvyšovaly riziko, že se on sám stane terčem pronásledování nebo vážné újmy, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Takovou specifickou okolností není ani náboženství žalobce (blíže viz body 19 až 21 prvního rozsudku krajského soudu).
43. Soud dává částečně za pravdu žalobci, že některé argumenty žalovaného nedávají logiku (např. že žalobce nevlastní dům v ČR, nebo že zemětřesení nezpůsobily turecké orgány a nemířilo vůči rodině žalobce, což – jak soud žalovanému ve druhém rozsudku vysvětlil – nehraje u humanitárního azylu roli). I tón některých částí odůvodnění třetího rozhodnutí žalovaného je nevhodný (např. že jsou stížnosti žalobce zcela absurdní). Soud to žalovanému vytkl již ve druhém rozsudku, žalovaný to přesto zopakoval. Nejde však v kontextu nápravy hlavních vad druhého rozhodnutí žalovaného o vady, které by nyní stále měly dopad na zákonnost třetího rozhodnutí žalovaného.
44. Soud proto shrnuje, že žalovaný již tentokrát náležitě odůvodnil, proč případ žalobce nepřináší důvody zvláštního zřetele hodné ve smyslu § 11 odst. 4 zákona o azylu. Nevznikl tu proto ani prostor pro správní úvahu žalovaného, zda připustí žalobcovu opakovanou žádost do opětovného věcného přezkumu. Žalovaný proto po právu shledal žádost žalobce nepřipustnou a řízení o ní zastavil.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

45. Krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
46. Neúspěšný žalobce pak nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno dne 4. března 2025

Martin Kopa, v. r.
samosoudce